Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door
[redacted]

T [redacted]

Ons kenmerk
ADV-9131 / 100522043
Uw kenmerk
IV-88289

Bijlage(n)

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Transitie Diepe Ondergrond
t.a.v. [redacted]
per e-mail: [redacted], mijnbouwvergunningen@minezk.nl

Datum 13 mei 2026
Betreft Advies aanvraag actualisatie winningsplan Wieringa (NAM)

Geachte [redacted],

U heeft Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) op 3 juli 2025 om advies gevraagd over instemming met het geactualiseerde winningsplan Wieringa van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) van april 2025. Op 9 september 2025 heeft SodM een aanvulling op het winningsplan ontvangen. Op 19 september 2025 heeft SodM om een verdere aanvulling over de effecten van de bodemdaling gevraagd. Op 17 maart 2026 zijn aanvullende gegevens van de NAM ontvangen. Echter zijn deze gegevens niet voldoende en kan SodM niet beoordelen of de effecten van de bodemdaling acceptabel zijn.

In dit advies leest u eerst een samenvatting van het advies, dan het adviesverzoek aan SodM, een toelichting op het advies en de conclusie en aanbevelingen.

Samenvatting
In de actualisatie van het winningsplan Wieringa vraagt de NAM verlenging van de gasproductie aan. De cumulatieve hoeveelheid te winnen gas blijft gelijk aan het eerder vergunde volume uit het winningsplan van 2013.

De door de NAM beoordeelde seismische risico's van de voorgestelde gaswinning zijn reëel. Omdat het Wieringa-veld binnen het effectgebied met bewijsvermoeden van het Instituut Mijnbouwschade Groningen ligt, adviseert SodM het seismisch risicobeheersplan aan te scherpen. De voorgestelde winning is verder, naar huidige kennis en technieken, planmatig en efficiënt. SodM adviseert ook om de vergunning(en) van de (waterinjectie)locatie Borgsweer te actualiseren.

Door cumulatieve gaswinning uit Wieringa en omliggende gasvelden kan een bodemdaling tot 12 cm worden veroorzaakt, waarvan 2 cm door Wieringa. De meeste bodemdaling heeft al plaatsgevonden. Plaatselijke schade, bijvoorbeeld door vernatting, is mogelijk, maar niet door de NAM voldoende onderzocht.
Dit leidt tot de volgende overweging en advisering:

- De NAM is op grond van het Mijnbouwbesluit verplicht om in het winningsplan de omvang, aard, voorkoming en beperking van de schade door bodembeweging op te nemen.
- SodM constateert dat de NAM dit onvoldoende heeft gedaan voor wat betreft de nadelige gevolgen van de bodemdaling.
- De mogelijke nadelige gevolgen van de bodemdaling zijn een belangrijk onderdeel van dit plan. Nu de NAM de vereiste informatie niet beschikbaar heeft gemaakt kan SodM op dit onderdeel niet adviseren.
- SodM adviseert daarom dat de nadelige gevolgen voor natuur en milieu als gevolg van de totale, historische en toekomstige, bodemdaling beschreven wordt. Indien maatregelen nodig zijn, moeten deze in samenspraak met de decentrale overheden opgesteld zijn, om te bezien of, en zo ja welke maatregelen kunnen en zullen worden genomen en wat de effecten daarvan zijn.

Adviesvraag aan SodM
Om gas te kunnen winnen uit een gasveld, moet een onderneming een goedgekeurd winningsplan hebben. Om een goede beoordeling te kunnen maken over de veiligheid van de mens en bescherming van het milieu, vraagt de staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei advies aan SodM. Het TNO-AGE 25-10.044 advies van 20 juni 2025 is door SodM gebruikt voor het opstellen van dit advies.

SodM heeft het gewijzigde winningsplan getoetst op:

1. Efficiëntie en verantwoordelijkheidszin
2. Planmatig gebruik en beheer van de ondergrond:
    a) Toetsing doelmatige en efficiënte winning met betrekking tot huidige kennis en technieken;
3. Veiligheid van omwonenden, schade aan gebouwen of infrastructurele werken als gevolg van bodembeweging:
    a) Bodemdaling/stijging: prognoses en onzekerheden en de verhouding ten opzichte van de huidige bodemdalingsprognoses, verificatie met gemeten bodemdaling;
    b) Bodemtrilling: analyse van de risico beoordeling seismiciteit, en de monitoringsverplichting en maatregelen;
4. Nadelige gevolgen voor natuur en milieu:
    a) Meegeproduceerde stoffen, affakelen/afblazen en eigengebruik;
    b) Putintegriteit;
    c) Kwetsbare gebieden.

Advies SodM
Beschrijving van het veld en de winning
De NAM beschrijft dat het Wieringa voorkomen zich op circa drie km diepte bevindt. Het reservoirgesteente bestaat voornamelijk uit Slochteren Formatie zandsteen en heeft afsluitende Zechstein Formatie zoutlagen van Perm periode ouderdom. Er wordt sinds 2012 gas gewonnen. Het gasveld bestaat uit één voorkomen, met één productieput. Volgens het huidige winningsplan zou de productie tot eind 2026 lopen met een maximaal vergund volume van 112 miljoen Nm^3 aardgas. Er is tot eind 2024 81 miljoen Nm^3 aardgas geproduceerd, meer dan

70% van de vergunde hoeveelheid. De reden om een nieuw winningsplan aan te vragen is dat de NAM een langere winningsduur voorziet doordat het reservoir langzamer produceert dan voorzien. Het nieuw ingediende winningsplan beschrijft een winning tot maximaal eind 2032 bij een gelijkblijvend maximaal volume van 112 Nm^3. De NAM is niet van plan om nieuwe putten in gebruik te nemen of om hydraulische stimulatie toe te passen op de bestaande put.

1. Efficiëntie en verantwoordelijkheidszin

SodM baseert dit advies over de efficiëntie en verantwoordelijkheidszin op opgedane ervaring met de uitvoerder en inspectieresultaten uit het verleden. De NAM heeft ruime ervaring op het gebied van olie- en gaswinning. SodM kan daarom op basis van resultaten uit het verleden een oordeel vormen over de efficiëntie en verantwoordelijkheidszin van de mijnbouwkundige activiteiten van de NAM.

Bij de mijnbouwactiviteiten van de NAM komen jaarlijks enkele incidenten en overtredingen voor. Ook zijn er in het verleden enkele handhavingstrajecten geweest, zoals bij de lekkage van aardgascondensaat in het riool van de gemeente Farmsum. Over het algemeen reageert de NAM goed in de zin dat er op een goede manier opvolging wordt gegeven aan aanwijzingen van SodM. De overtredingen en verbeterpunten die voortkomen uit inspecties leiden soms ook tot procesverbeteringen bij de NAM, bijvoorbeeld na het verscherpt toezicht op waterinjectie in Twente.

Oordeel SodM
SodM gaat ervan uit dat de NAM in de toekomst en voor het betreffende winningsplan afwijkingen van de regelgeving zal voorkomen en goed opvolging zal geven aan inspectieresultaten en aanwijzingen en dat ze de mijnbouwactiviteiten op een veilige en verantwoorde manier zal uitvoeren.

2. Planmatig gebruik en beheer van de ondergrond

Toetsing doelmatige en efficiënte winning met betrekking tot huidige kennis en technieken

De NAM stelt dat het niet nodig is om nieuwe productieputten te boren om langer aardgas te kunnen winnen. Gaswinning vindt plaats met een productieput, de Krabburen-4. Omdat de kwaliteit van het gasreservoir voldoende is, gaat de NAM geen hydraulische stimulatie (fracking) toepassen. Tijdens de productie kan zich aanslag vormen aan de binnenkant van de stijgbuis (tubing). Mogelijk zal de NAM dit met zuur verwijderen maar zal hierbij geen overdruk gebruiken.

De NAM schat dat de winningspercentages voor de midden en hoge uitkomsten 67% tot 79% is. De NAM merkt op dat de uiteindelijke hoeveelheid te produceren gas afhankelijk is van ondergrondse onzekerheden van het reservoir en het gedrag van de put. Daardoor is een bandbreedte voor de productie aangegeven in plaats van absolute jaarlijkse en cumulatieve volumes. De totale (historische en aangevraagde) productie in het hoge scenario is 112 miljoen Nm^3, waarvan na 1 januari 2025 nog 31 miljoen Nm^3.

Eenheid: miljoen Nm³	**Reservoir**	**Actieve productie-putten**	**Productie t/m 2024**	**Productie Hoog na 2024**	**Totale Hoog productie**	**Winnings-percentage (Hoog)**
Wieringa	Slochteren	KBB-4	81	31	112	79%

TNO-AGE merkt op dat de wijze waarop NAM voornemens is het gasveld te produceren conform de huidige kennis en technieken is. Uit het oogpunt van planmatig gebruik vindt TNO-AGE dit doelmatig en efficiënt.

SodM is het met de NAM eens dat de daadwerkelijke productie zal afhangen van het gedrag van de productieput, waarbij de volumes uit bovenstaande tabel als maxima worden beschouwd. Het door de NAM aangegeven maximum van 112 miljoen Nm³ is al eerder vergund met instemmingsbesluit DGETM- EM/14000147 in 2014[1]. Bij het gebruik van zuur voor het verwijderen van aanslag in de stijgbuis wordt geen overdruk gebruikt en zal dus geen daarmee verbonden ondergrondse risico's met zich mee brengen.

De NAM geeft aan dat er geen water-, aardwarmte- en zoutwinning in de directe omgeving plaatsvindt. NAM geeft wel aan dat op 2,5 km afstand ondergrondse gasopslag (Grijpskerk) plaatsvindt. Eventuele beïnvloeding hiervan met betrekking tot bodembeweging is in dit winningsplan meegenomen.

Oordeel SodM
SodM is het met TNO-AGE eens dat de voorgestelde winning naar huidige kennis en techniek planmatig en efficiënt uitgevoerd zal worden. Ik voeg een voorstel tot voorschrift (1) toe dat bij een eventuele instemming het maximale volume en de tijdsduur van de winning van het hoge scenario bevat.

3. Veiligheid van omwonenden, schade aan gebouwen of infrastructurele werken als gevolg van bodembeweging

a) Bodemdaling/stijging: prognoses en onzekerheden en de verhouding ten opzichte van de huidige bodemdalingsprognoses, verificatie met gemeten bodemdaling

Door gas te winnen daalt de druk in het gesteente waarin het gas opgesloten zit. Dit zorgt ervoor dat het gesteente onder het gewicht van de bovenliggende gesteentelagen wordt samengedrukt. Dit wordt ook wel compactie van het gesteente genoemd. Aan het aardoppervlak ontstaat bodemdaling doordat de bovenliggende lagen meebewegen.

De NAM stelt dat de historische en toekomstige bodemdaling tot einde van de winning veroorzaakt door gaswinning uit het Wieringa veld maximaal 2 cm zal zijn. De cumulatieve bodemdaling boven Wieringa wordt voornamelijk veroorzaakt door productie uit de nabijgelegen velden Saaksum West, Houwerzijl en Munnekezijl. In dit geactualiseerd winningsplan is deze verwachte totale

[1] Instemmingsbesluit Wieringa; Kenmerk DGETM-EM /14001471

cumulatieve daling minder dan 10 cm, met een modelonzekerheid van 2 cm. Inclusief de modelonzekerheid zal de daling dus maximaal 12 cm zijn. De NAM heeft rekening gehouden met de effecten van de nabijgelegen Underground Gas Storage (UGS) installatie Grijpskerk, die zich op ongeveer 2,5 km ten zuiden van het Wieringa voorkomen bevindt.

In het vigerende winningsplan uit 2013 was de verwachte maximale cumulatieve bodemdaling 13 cm, inclusief een onzekerheid van 2 cm.

De actuele bodemdaling wordt sinds de nulmeting in 1993 gemonitord door waterpasmetingen en satellietmetingen (InSAR). De laatste voor deze aanvraag gebruikte meting dateert uit 2023. Deze metingen zijn gebruikt voor de kalibratie van het bodemdalingsmodel.

TNO-AGE heeft aan de hand van de parameters die in het winningsplan zijn gepresenteerd een controleberekening uitgevoerd. TNO-AGE komt hierbij voor het diepste punt van de bodemdalingsprognose op vergelijkbare resultaten als de NAM. TNO-AGE ziet de uiteindelijke cumulatieve bodemdaling van minder dan 12 cm als realistische bovengrens.

De NAM verwacht geen directe schade aan gebouwen/bouwwerken, infrastructuur of negatieve effecten op de waterhuishouding omdat de bodemdaling door gaswinning beperkt is en langzaam en over een groot gebied plaatsvindt. Mochten er aanwijzingen komen dat bodemdaling een factor is in de waterhuishouding, dan zal de NAM dit met het Wetterskip Fryslân, de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân, het waterschap Noorderzijlvest en de Commissie Bodemdaling (Groningen) door Aardgaswinning bespreken. De NAM geeft aan dat kosten van maatregelen, zoals het peilbeheer van het grondwater als gevolg van bodemdaling door gaswinning vergoed worden.

Oordeel van SodM
SodM kan zich vinden in de berekende bodemdaling van de NAM en het oordeel van TNO-AGE. SodM verwacht dat de totale bodemdaling boven het Wieringa-veld, veroorzaakt door zowel de voorgenomen als de eerdere gaswinning uit dit en omliggende velden, inclusief onzekerheid, niet meer dan 12 centimeter zal bedragen. Hiervan zijn maximaal 2 cm toe te schrijven aan de historische en toekomstige productie van Wieringa zoals beschreven in deze aanvraag.De NAM is op grond van het Mijnbouwbesluit (Artikel 24, lid 1) verplicht de omvang, aard, voorkoming en beperking van de schade door bodembeweging in het winningsplan op te nemen.
SodM constateert dat de NAM dit onvoldoende heeft gedaan en kan daardoor niet adviseren op dit belangrijke onderdeel van de adviesvraag. Er ontbreekt een beschrijving van de gevolgen van de totale, cumulatieve bodemdaling en hoe deze beperkt en/of gemitigeerd kunnen worden. Welke maatregelen nodig en mogelijk zijn, wat de consequenties zijn van de verschillende maatregelen en in hoeverre de maatregelen te realiseren zijn in afstemming met de decentrale overheden.
SodM verzoekt (zie voorstel 2) daarom dat de NAM aantoont dat nadelige effecten zo veel mogelijk voorkomen of beperkt worden en dat indien nodig maatregelen in

verband met de (gevolgen van de) totale, historische en toekomstige bodemdaling genomen kunnen en zullen worden.

b) Bodemtrilling: analyse van de risico beoordeling seismiciteit en de monitoringsverplichting en maatregelen

De drukdaling door gaswinning zorgt in het reservoirgesteente voor veranderingen in de gesteentespanning. Hierdoor kan spanning worden opgebouwd op breuken in en langs het reservoir. Dit kan leiden tot plotselinge verplaatsingen langs breuken en bodemtrilling, wat tot schade kan leiden. Het risico op geïnduceerde seismiciteit dient bepaald te worden aan de hand van de tijdelijke leidraad[2] die ontwikkeld is door SodM. In deze leidraad wordt gebruik gemaakt van "Deterministische Hazard Analyse voor Geïnduceerde Seismiciteit (DHAIS) in Nederland" van TNO die in 2021 is geactualiseerd.[3]

Op basis van deze leidraad concludeert de NAM dat het voorkomen Wieringa in risicocategorie I valt, geen verandering vergeleken met het winningsplan uit 2013.

De NAM beschrijft dat er nog geen bevingen hebben plaatsgevonden nabij dit voorkomen maar dat toekomstige aardbevingen niet zijn uit te sluiten. De NAM geeft aan dat monitoring van eventuele seismische activiteit zal plaatsvinden via het reguliere monitoringsnetwerk van het KNMI. Het KNMI netwerk in de omgeving van de velden heeft een cataloguscompleetheid van rond de magnitude 0,5. Dit betekent dat bevingen van magnitude M 0,5 en hoger gelokaliseerd kunnen worden, de NAM gebruikt hiervoor de MoC 2023 (Magnitude of Completeness, ofwel cataloguscompleetheid). De NAM geeft aan dat het seismisch risicobeheersplan[4] (SRB) voor kleine velden gebruikt wordt voor alle voorkomens, ook de voorkomens in risicocategorie I zoals Wieringa, wat onder andere inhoud dat het veld voorlopig wordt ingesloten op het moment er een beving plaatsvindt met een magnitude die groter is dan M 3.
Volgens de NAM is de mogelijkheid op schade bij een door aardgaswinning geïnduceerde beving niet uit te sluiten. Dit is in het ernstigste geval in de nabijheid van het voorkomen lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade (bedoeld wordt scheuren in muren tot constructieve schade in het uiterste geval) aan enkele gebouwen.

TNO-AGE heeft de door de NAM gebruikte invoerparameters gecontroleerd en nagerekend en classificeert het voorkomen in dezelfde risicocategorie als de NAM. Afhankelijk van de intensiteit van de beving, de locatie van het epicentrum en de kwetsbaarheid van de gebouwen verwacht TNO-AGE dat er in het meest

[2] Staatstoezicht op de Mijnen, 1 februari 2016. Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning, Tijdelijke leidraad voor adressering Mbb. 24.1.p, versie 1.2.
[3] Roholl, J.A., Brunner, L.G., Versteijlen, N., Hettelaar, J. en Wilpshaar, M., 18 februari 2022. Deterministische hazard analyse voor geïnduceerde seismiciteit (DHAIS), actualisatie 2021, TNO-rapport 2021 R10977.
[4] NAM Rapport EP202501226013

ongunstigste geval lichte, niet-constructieve, schade kan optreden, met een kleine kans op matige schade.

Oordeel van SodM
SodM kan zich vinden in de analyse van de NAM en bevestigt conformiteit met de leidraad en komt net als de NAM en TNO-AGE tot de conclusie dat het voorkomen zich in risicocategorie I bevindt.
SodM oordeelt, net als de NAM en TNO-AGE dat zich lichte tot matige schade kan voordoen aan bebouwing en infrastructuur veroorzaakt door mogelijke geïnduceerde bevingen als het gevolg van de aangevraagde gaswinning.
SodM merkt op dat het gasveld Wieringa binnen het gebied ligt waarbinnen het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) ook schade vergoedt (het zogenaamde effectgebied bewijsvermoeden). Indien bewoners mijnbouwschade constateren kunnen zij te allen tijde hun schade melden bij het IMG. Eventuele vergoeding van mijnbouwschade (mede) veroorzaakt door de (voormalige) gaswinning uit het Groningen-gasveld en/of de gasopslagen Norg en Grijpskerk zal door het IMG worden afgehandeld. Schade die veroorzaakt is door andere mijnbouw, waaronder de gaswinning uit het gasveld Wieringa, zal het IMG doorsturen aan de Commissie Mijnbouwschade waarna de afhandeling volgens hun procedures verder zal plaatsvinden.

SodM vindt de door de NAM gekozen grenzen in het SRB echter nog te hoog. Het effectgebied bewijsvermoeden, waarbinnen het gasveld Wieringa valt, heeft een belast verleden. Aardbevingen in dit effectgebied hebben gezorgd voor schade aan gebouwen en onaanvaardbare risico's voor de gebouwveiligheid. De afhandeling van de materiële kant van de schade heeft jarenlang tekortgeschoten en er is nog steeds een versterkingsopgave om de veiligheid te borgen. Volgens zowel de Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen als het kabinet is er sprake van een ereschuld aan de Groningers. De onderzoeken van Gronings Perspectief laten zien dat de gezondheidseffecten fors zijn, met name bij mensen met meervoudige schade. Volgens een voorzichtige schatting van de onderzoekers overlijden op de langere termijn er 5 of meer mensen per jaar als gevolg van de problematiek. SodM heeft dit eind maart verwoord en in een beleidsadvies[5] gestuurd. Samengevat adviseert SodM in dat advies om in het effectgebied bewijsvermoeden een striktere lijn in de seismische risicobeheersing te volgen en minimaal herhaling van schadeveroorzakende bevingen zo veel mogelijk uit te sluiten. SodM adviseert de staatssecretaris daarom de NAM het SRB te laten aanpassen zodat al na een eerste schadeveroorzakende beving de winning uit het gasveld Wieringa definitief gestopt wordt, waardoor waarschijnlijk geen nieuwe bevingen zullen plaatsvinden. SodM adviseert om voor alle gebouwen slechts een kleine kans van 1% op schade eenmalig te accepteren. Voor dit advies betekent dit dat de winning uit het Wieringa gasveld geheel dient te stoppen als er op een versnellingsmeter 3 mm/s of meer is gemeten[6] (zie voorstel 3). De reden daarvoor is dat niet alleen herhaalschade aan gebouwen vermeden moet worden,

[5] SodM, 26 maart 2026, Seismische risicobeheersing- deeladvies twee, 105436371

[6] P. 26 van de bijlage bij het advies "Seismische risicobeheersing – deeladvies twee", van 26 maart 2026

maar ook onzekerheid en stress bij omwonenden die herhaalde gebouwschade tot gevolg heeft. SodM adviseert ook dat de NAM ten minste een versnellingsmeter boven het Wieringa veld plaatst en aansluit op het KNMI monitoringsnetwerk zodat een goede monitoring van grondversnelling boven het Wieringa gasveld mogelijk is (zie voorstel 4).

4. Nadelige gevolgen voor natuur en milieu

a) Meegeproduceerde stoffen, affakelen/afblazen en eigengebruik

Vanaf de locatie Krabburen wordt het natte gas per pijpleiding naar het Grijpskerk behandelingsstation getransporteerd, waar het condensaat en water wordt afgescheiden en het gas afgeleverd aan de Gasunie.
De NAM verwacht 3 Sm^3 condensaat (vloeibare koolwaterstoffen) per miljoen Nm^3 aardgas en maximaal 1.500 m^3 water per jaar mee te produceren. Deze vloeistofstroom gaat per pijpleiding naar tankenpark Delfzijl waar het condensaat van het water gescheiden wordt. Het water wordt per pijpleiding naar de Borgsweer locatie getransporteerd waar het in de diepe ondergrond geïnjecteerd wordt.

Alleen bij werkzaamheden wanneer een gedeelte van het systeem drukvrij gemaakt moet worden, kan een kleine hoeveelheid gas afgeblazen of afgefakkeld worden op de locatie Krabburen. Er wordt gestreefd naar zo weinig mogelijk emissies, onder andere door afblazen en affakkelen zo veel mogelijk te beperken. Op de behandelingslocatie Grijpskerk wordt op jaarbasis ca. 0,5 miljoen Nm^3 afgeblazen dan wel afgefakkeld. Ongeveer 1% hiervan kan naar Wieringa gealloceerd worden.

Op de locatie Krabbeburen wordt geen gas voor eigen gebruik aangewend. Op de behandelingslocatie Grijpskerk GDF wordt jaarlijks voor eigen gebruik (fornuis + fakkel/vent spoelgas + fakkel waakvlam) ca. 0,8 miljoen Nm^3 gas aangewend. De laatste jaren stroomt er ~350 miljoen Nm^3 per jaar door het GDF dus dit is ongeveer 0,3% eigen gebruik.

Oordeel SodM
SodM oordeelt dat het terugbrengen van geproduceerd water in de diepe ondergrond en het vervoer ervan per pijpleiding onder de beste beschikbare techniek valt zoals opgenomen in het Circulair materialen Plan (CMP). Een optimalisatie zou zijn om het water ter plekke in het reservoir van winning terug te brengen.

SodM oordeelt dat injectie van meegeproduceerd water uit het Wieringaveld alleen mogelijk is indien de vergunning(en) van de (waterinjectie)locatie Borgsweer dit toestaan. U heeft aan de Tweede Kamer toegezegd de vergunning van Borgsweer te actualiseren[7]. Tot op heden heeft SodM geen adviesverzoek ontvangen van deze actualisatie noch lijkt actualisatie uitgevoerd te zijn.

[7] Kamerbrieven van 21 maart 2023 (p. 3-5) en 26 januari 2026 (p.4).

Naar oordeel van SodM is actualisatie van de vergunning voor waterinjectie in Borgsweer noodzakelijk om tot een actuele, duidelijke en handhaafbare vergunning met betrekking tot waterinjectie vanuit het Wieringaveld te komen

SodM merkt op dat onlangs de Methaanverordening[8] van kracht is geworden. Vanaf 5 februari 2026 moeten bestaande locaties volledig voldoen aan artikel 15 over affakkelen en afblazen. Hierin staat beschreven dat nuttig gebruik van aardgas moet plaatsvinden voor affakkelen, en affakkelen voor aflaten. Ook is gespecificeerd onder welke voorwaarden mag worden afgeweken van deze volgorde. De Methaanverordening is rechtstreeks werkende wetgeving.

b) Putintegriteit

De NAM heeft de plicht om schade en nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen. Daartoe is onder meer een deugdelijke inrichting en afwerking van de put vereist. Hiertoe dient de integriteit van de put te worden geborgd met de aanwezigheid en implementatie van een degelijk put integriteit management systeem (Well Integrity Management System: WIMS). In dit WIMS en de onderliggende putbeheersplannen wordt beschreven hoe de putintegriteit bewaakt wordt en wat het plan van aanpak is als er problemen worden geconstateerd. Gebreken aan de putten moet de NAM direct melden aan SodM.

SodM ziet toe op het gebruik van het WIMS en controleert dit steekproefsgewijs. Uit deze inspecties is gebleken dat de NAM een afdoende WIMS heeft geïmplementeerd dat bij toepassing de schade en nadelige gevolgen voor het milieu zal voorkomen of beperken.

c) Kwetsbare gebieden
De NAM vermeldt in het winningsplan dat het Natura-2000 gebied 'Lauwersmeer' op 700 meter van het voorkomen Wieringa ligt. Er zijn geen waterwinning- en grondwater-beschermingsgebieden aanwezig in de directe omgeving, het dichtstbijzijnde (Nietap) ligt op 18 km.

De NAM vermeldt dat de totale cumulatieve bodemdaling van het Lauwersmeer rond de 6 cm is, waarvan het aandeel van Wieringa minder dan 2 cm is. De NAM verwacht dat dit geen significant negatief effect heeft op de natuurwaarden van het Lauwersmeer. Mochten er aanwijzingen komen dat bodemdaling een factor is in de waterhuishouding van het Lauwersmeer, dan zal dit met het Wetterskip Fryslân en met de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân besproken worden en met het waterschap Noorderzijlvest en de Commissie Bodemdaling (Groningen) door Aardgaswinning.

Oordeel van SodM
SodM merkt op dat uit figuur 9.1 van het winningsplan blijkt dat de bodemdaling door de gaswinning in het Natura-2000 gebied maximaal 10 cm zou kunnen zijn.

[8] VERORDENING (EU) 2024/1787 van het Europees parlement en de raad van 13 juni 2024 inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942

De decentrale overheden hebben meer zicht op de aanwijzing, ligging en gevoeligheid van de kwetsbare of beschermde gebieden. We verwijzen voor dit onderdeel daarom naar het advies van de decentrale overheden en/of het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN).

Gedurende de gehele levenscyclus zal de NAM ervoor moeten zorgen dat er geen nadelige effecten zijn voor natuur en milieu. SodM zal hier op toezien.

Conclusie en aanbevelingen

De NAM heeft voor SodM onvoldoende informatie opgenomen om te kunnen adviseren over de gevolgen van de bodemdaling. SodM adviseert daarom dat de nadelige gevolgen voor natuur en milieu als gevolg van de totale, historische en toekomstige, bodemdaling beschreven wordt. Indien maatregelen nodig zijn, moeten deze in samenspraak met de decentrale overheden opgesteld zijn, om te bezien of, en zo ja welke maatregelen kunnen en zullen worden genomen en wat de effecten daarvan zijn.
Bij de aanvraag voor het winningsplan Wieringa gaat het om dusdanig kleine bodemdaling dat SodM voorstelt om hiervoor een voorschrift op te nemen bij een eventuele instemming.

Indien de staatssecretaris besluit in te stemmen met dit winningsplan stelt SodM voor om de volgende voorwaarden op te nemen:

1. De NAM mag tot eind 2032 een maximum volume van 31 miljoen Nm^3 aardgas winnen uit het Wieringa voorkomen, naast de 81 miljoen Nm^3 die al gewonnen zijn tot en met 2024.
2. De NAM zal binnen 6 maanden na instemming een rapport opstellen over de eventuele gevolgen en verwachte schade van de totale cumulatieve bodemdaling en, in samenspraak met de waterschappen, provincie en gemeenten de monitoring, beheersmaatregelen en financiële afspraken die daarvoor zijn overeengekomen.
3. De NAM zal het seismisch risicobeheersplan voor Wieringa aanpassen zodanig dat bij een grondversnelling van 3 mm/s of meer definitief wordt gestopt met de winning uit het Wieringa gasveld
4. De NAM zal minimaal een versnellingsmeter boven het Wieringa gasveld plaatsen en aansluiten op het KNMI monitoringsnetwerk.

Ik ga ervan uit dat uw adviesvraag hiermee is beantwoord. Vanzelfsprekend ben ik bereid dit advies nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
De Inspecteur-generaal der Mijnen,
namens deze:

[redacted]